

De beslagen op LICHAMELIJKE ROERENDE GOEDEREN

Professional E-blad

Indien aan de voorwaarden voor uitvoerend beslag voldaan is, kan de schuldeiser de gerechtsdeurwaarder vatten voor gedwongen uitvoering op het vermogen van zijn schuldenaar.

Roerende goederen, schuldvorderingen en andere vermogensrechten evenals onroerende goederen (zie fiche 4 voor deze laatste) kunnen het voorwerp uitmaken van maatregelen van gedwongen uitvoering.

Volgens het Duitse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (ZPO), bevat het begrip “roerend vermogen”:

- roerende goederen,
- schuldvorderingen en
- andere rechten.

• Uitvoerend beslag op roerende goederen

De uitvoering op roerende goederen vindt plaats door inbeslagname van de goederen van de schuldenaar waardoor de goederen ter beschikking komen van justitie en desgevallend worden verkocht.

1. ALGEMENE BEPALINGEN (ART. 803-807)

Art. 803 bepaalt « (1) *Uitvoerend beslag op het roerend vermogen wordt uitgevoerd door de terbeschikkingstelling van justitie. Het kan niet verder gaan dan nodig voor de voldoening van de schuldeiser en de dekking van de kosten van het uitvoerend beslag*”.

Volgens art. 803 (2) kan het beslag « *niet verder gaan dan nodig voor de voldoening van de schuldeiser en de dekking van de kosten van het uitvoerend beslag* ». Hieruit volgt dat de gerechtsdeurwaarder geenszins mag overgaan tot een **overmatig beslag** en dat de inning van de kosten voortvloeiend uit de uitvoering van de uitvoeringsmaatregel tegelijk met de schuldvordering van de schuldeiser moet worden vervolgd (er is geen andere uitvoerbare titel nodig).

Volgens art. 132 alinea 8 van de instructie aan de gerechtsdeurwaarders (GVGA), moet de gerechtsdeurwaarder de verkoopwaarde van de in beslag genomen goederen ramen. Het kan gebeuren dat deze verkoopwaarde wordt geraamd op een bedrag dat, achteraf, lager blijkt te zijn. In dat geval, en voor zover de rechten van de schuldeiser niet volledig voldaan zijn, gaat de gerechtsdeurwaarder ambtshalve over tot een **bijkomend beslag** (art. 132 n°9 GVGA).

De beslagen op LICHAMELIJKE ROERENDE GOEDEREN

Professional E-blad

Daarnaast is het beslag verboden wanneer blijkt dat er geen enkele opbrengst zou gehaald worden uit de goederen in het vermogen: art. 803 II "(2) Het beslag mag niet worden uitgevoerd wanneer de verwachte verkoopwaarde van de in beslag te nemen goederen niet hoger is dan de kosten van het uitvoerend beslag".

2. DE PROCEDURE VAN UITVOEREND BESLAG OP ROERENDE GOEDEREN (ART. 808-827)

DE BEVOEGDHEID VAN DE GERECHTSDEURWAARDER

Volgens art. 808 « (1) vindt het beslag van roerende goederen die zich in bezit van de schuldenaar bevinden plaats door het feit dat de gerechtsdeurwaarder er bezit van neemt ». De gerechtsdeurwaarder is immers bevoegd voor beslag op lichamelijke goederen.

De lichamelijke goederen kunnen slechts in beslag genomen worden wanneer ze zich "in het bezit" bevinden van:

- de schuldenaar (art. 808),
- de schuldeiser (art. 809),
- een derde, bereid om ze terug te geven (art. 809).

Onder "bezit" wordt verstaan het feit dat het goed zich werkelijk in de handen van de schuldenaar, de schuldeiser of een derde bevindt. In dit opzicht moet worden vermeld dat lichamelijke goederen die zich in het bezit van een derde bevinden slechts in beslag kunnen worden genomen mits diens toestemming. Deze toestemming betreft zowel de teruggave van de goederen als de verkoop. Hieruit volgt dat een eenvoudig akkoord met het principe van beslag niet volstaat.

Door de verklaring waarin hij zijn toestemming uit, verliest de derde tegelijkertijd zijn recht op **derde-verzet** (art. 771 Derde-verzet: "(1) Wanneer een derde beweert dat hij een recht heeft dat de verkoop van het goed, voorwerp van het uitvoerend beslag, verhindert, moet verzet tegen het uitvoerend beslag worden ingeleid door een vordering in te stellen bij de rechtbank van het rechtsgebied waarin het uitvoerend beslag plaats vindt.>").

AANMANING TOT VRIJWILLIGE BETALING EN MOGELIJKHEID TOT AFBETALING

Bij zijn aankomst ter plaatse, maant de gerechtsdeurwaarder de schuldenaar aan vrijwillig te betalen. Het betreft de laatste aanmaning tot betaling voor het uitvoerend beslag. Artikel 806 b bepaalt onder meer "(2) Wanneer hij geen beslagbare goederen aantreft, maar de schuldenaar op een geloofwaardige wijze verzekert dat hij de schuld op korte termijn via gedeeltelijke betalingen zal uitvoeren, neemt de deurwaarder de gedeeltelijke betalingen in ontvangst, indien de schuldeiser hiermee instemt."

De beslagen op LICHAMELIJKE ROERENDE GOEDEREN

Professional E-blad

De gerechtsdeurwaarder beschikt over de mogelijkheid de schuldenaar de mogelijkheid tot afbetalingen toe te staan aangezien hij een snelle en minnelijke afwikkeling van de uitvoeringsprocedure moet nastreven.

Hij kan gedeeltelijke betalingen voor de aflossing van de schuld aanvaarden wanneer hij geen beslagbare goederen aantreft en de schuldeiser instemt met deze gedeeltelijke betaling.

Het mandaat van de schuldeiser vloeit voort uit art. 754: de gerechtsdeurwaarder krijgt de toestemming de betalingen te ontvangen en aan de schuldenaar, wanneer deze zijn belofte is nagekomen, de uitgifte van het vonnis voorzien van de formule van tenuitvoerlegging over te maken.

Ten aanzien van de schuldenaar of een derde, wordt de gerechtsdeurwaarder verondersteld toelating te hebben over te gaan tot uitvoerend beslag door het bezit van de uitgifte van het vonnis voorzien van de formule van tenuitvoerlegging (art. 755).

Deze uitgifte wordt door de gerechtsdeurwaarder aan de schuldenaar overhandigd na ontvangst van de verschuldigde som, tezamen met een ontvangstbewijs. (art. 757 I).

HET VERLOOP VAN HET BESLAG

Volgens art. 808 I, verloopt het beslag via de **inbezitname** van de roerende lichamelijke goederen door de gerechtsdeurwaarder, hetgeen zich vertaalt in de meenamen van de goederen, het aanbrenge van verzegeling of de aanduiding van het beslag, wanneer de goederen in bezit worden gelaten van de schuldenaar (art. 808 II 2). Wat de meegenomen goederen betreft, verkrijgt de deurwaarder het bezit ervan als bewaarnemer.

Art. 758a bepaalt de grenzen van beslaghandelingen. Dit artikel stelt, *“(1) De woning van de schuldenaar (...) kan niet worden doorzocht zonder zijn akkoord tenzij op bevel van de kantonrechter van het rechtsgebied waar de huiszoeking moet plaats vinden. Deze regel is niet van toepassing wanneer het bekomen van de beschikking de goede afloop van de huiszoeking zou verhinderen.*

(4) De gerechtsdeurwaarder kan niet overgaan tot het leggen van beslag tijdens de nacht, of op zon- en feestdagen, aangezien dit een buitenmatige en onbillijke dwang zou uitmaken voor de schuldenaar, of wanneer het te verwachten resultaat niet in verhouding zou staan tot de maatregel, behalve wanneer de gerechtsdeurwaarder beschikt over een bijzondere beschikking van de kantonrechter. De nacht loopt van 21 tot 6 uur.”

Hieruit volgt dat geen beslag kan plaats vinden in woningen tijdens de nacht of op zon- en feestdagen tenzij met een bijzondere beschikking van de rechter.

De beslagen op LICHAMELIJKE ROERENDE GOEDEREN

Professional E-blad

Wat de territoriale bevoegdheid van de gerechtsdeurwaarder betreft, deze kan beslag leggen in het hele rechtsgebied waarvoor hij bevoegd is.

Noteer tenslotte dat volgens artikel 758a III, personen die mede-eigenaar zijn van de woning van de schuldenaar moeten ingestemd hebben met de huiszoeking.

Vervolgens moet de deurwaarder **proces-verbaal** opstellen over iedere genomen maatregel (art. 762 I). Het proces-verbaal moet de volgende vermeldingen bevatten (art. 762 II):

- de plaats en het uur van de opstelling ervan;
- het voorwerp van de maatregel van uitvoerend beslag met vermelding van de handelingen uitgevoerd door de gerechtsdeurwaarder;
- de namen van de personen met wie hij gehandeld heeft;
- de handtekening van deze personen en de vermelding dat deze handtekening werd geplaatst na lezing en goedkeuring;
- de handtekening van de gerechtsdeurwaarder.

Daarnaast moet de gerechtsdeurwaarder de aanmaningen en andere mededelingen (art. 763) die hij gedaan zou hebben opnemen in het proces-verbaal. Zo moet hij ook de geschatte waarde van de in beslag genomen goederen in het proces-verbaal van beslag vermelden (art. 132 n° 8 GVGA).

Een belangrijke stap in de beslagprocedure is de kennisgeving aan de schuldenaar van het uitgevoerde beslag indien deze laatste niet aanwezig was bij het beslag (art. 808 III “*De deurwaarder moet de schuldenaar inlichten over het uitgevoerde beslag*”). De kennisgeving gebeurt door toezending van een kopie van het proces-verbaal van beslag aan de schuldenaar (art. 135 n° 5 GVGA). Een kopie van dit proces-verbaal van beslag wordt slechts overgemaakt aan de **schuldeiser** wanneer deze er een aanvraag toe ingediend heeft of wanneer bepaalde beslissingen hem moeten worden meegedeeld in toepassing van art. 108a GVGA (zoals schuldvorderingen van de schuldenaar op derden).

NIET VOOR BESLAG VATBARE GOEDEREN

Beperkingen aan het beslag hebben meestal tot doel de schuldenaar te beschermen. Art. 811 somt een aantal lichamelijke goederen op die niet in beslag mogen genomen worden. Het betreft een bepaling die de gerechtsdeurwaarder hoe dan ook moet naleven. Het gaat erom te verzekeren dat de schuldenaar, en de personen die met hem samenleven, bepaalde sommen behouden die hen in staat stellen over een bestaansminimum te beschikken (het minimum noodzakelijk voor zijn levensonderhoud) evenals bepaalde voorwerpen herkend als strikt noodzakelijk voor hun persoonlijke noden of voor de uitoefening van hun beroepsactiviteit.

De beslagen op LICHAMELIJKE ROERENDE GOEDEREN

Professional E-blad

Maken meer bepaald deel uit van de niet voor beslag vatbare goederen:

- de goederen die dienen voor het persoonlijk gebruik of voor het huishouden (kledij, linnengoed, bedden ...);
- levensmiddelen, verwarming en verlichting noodzakelijk voor vier werken, of de geldsommen nodig om dit te verschaffen;
- bepaalde dieren nodig voor de voeding van de schuldenaar en zijn familie, evenals de voorraden nodig voor de voeding van de dieren;
- voorwerpen strikt noodzakelijk voor de uitvoering van persoonlijk werk;
- arbeidsinkomsten van de schuldenaar die hem een bestaansminimum garanderen.
- (...)

Art. 811 II « Een roerend goed genoemd in paragraaf 1 nr. 1, 4, 5 tot 7 kan in beslag worden genomen door de verkoper die het beslag uitvoert omwille van een geldelijke schuldvordering waarvoor hij zich de eigendom heeft voorbehouden bij de verkoop. Het eigendomsvoorbehoud moet met geschriften worden bewezen. » Volgens dit artikel, is het niet verboden beslag uit te voeren wanneer de schuldeiser een van de goederen genoemd in de nrs. 1, 4, 5 tot 7 aan de schuldenaar heeft overgedragen mits eigendomsvoorbehoud en dat dit eigendomsvoorbehoud aan de hand van geschriften kan worden bewezen.

TERBESCHIKKINGSTELLING VAN JUSTITIE (BESLAG) EN PANDRECHT VOORTVLOEIEND UIT HET BESLAG

De terbeschikkingstelling van justitie en het pandrecht voortvloeiend uit het beslag zijn centrale begrippen in het Duits recht over het uitvoerend beslag.

Art. 804 I (1) « Door het beslag, verkrijgt de schuldeiser een pandrecht op het in beslag genomen goed. » Bijgevolg verkrijgt de schuldeiser, door het beslag, **een pandrecht voortvloeiend uit het beslag**. Daarnaast bewerkstelligt het beslag de **terbeschikkingstelling van justitie** van het roerend goed.

De terbeschikkingstelling van justitie **betekent dat de schuldenaar niet meer mag beschikken over de in beslag genomen goederen (verkoop, verhuring ...)**. Het strafrecht versterkt het belang van de terbeschikkingstelling van justitie dat tot doel heeft de schuldeisers te beschermen. (art. 136 I Strafwetboek - Verbreking van de terbeschikkingstelling van justitie, verbreking van de verzegeling: « Diegene die een goed dat in beslag genomen werd of onder sekwester geplaatst tot ieder nuttig gevolg, geheel of gedeeltelijk, vernietigt, beschadigt, onbruikbaar maakt of op enige andere wijze onttrekt aan de terbeschikkingstelling van justitie, wordt gestraft met een privatieve gevangenisstraf van ten hoogste één jaar of een geldboete.”).

Volgens art. 804 III (2) « verleent het pandrecht aan de schuldeiser, ten opzichte van andere schuldeisers, dezelfde rechten als een bij overeenkomst afgesloten pandrecht op een roerend goed. »

De beslagen op LICHAMELIJKE ROERENDE GOEDEREN

Professional E-blad

Er moet opgemerkt worden dat een eerder verworven pandrecht, door een eerste beslag, voorrang geniet op een pandrecht verworven door een later beslag.

Door het pandrecht voortvloeiend uit het beslag, is de schuldeiser gerechtigd gebruik te maken van de in beslag genomen goederen op een wijze die hem voldoening van zijn schuld, vervat in de uitvoerbare titel, verschafft (voorbeeld: doen overgaan tot de verkoop van de in beslag genomen goederen).

• Uitvoerend beslag op schuldvorderingen en andere vermogensrechten (art. 828 tot 863)

Beslag op schuldvorderingen en andere vermogensrechten bevat meer bepaald loonbeslag.

De beslagrechtbank kan overgaan tot beslag op schuldvorderingen en andere vermogensrechten (andere roerende vermogens) (art. 828 "(1) *Juridische akten die het uitvoerend beslag op schuldvorderingen en andere vermogensrechten tot voorwerp hebben worden uitgevoerd door de beslagrechtbank*").

• De uitvoeringsmaatregel met als voorwerp de teruggave van roerende goederen of de verkrijging van akten of onthoudingen

De Duitse burgerlijke rechtsplegingsregels regelen de uitvoeringsmaatregelen met als doel de teruggave van roerende goederen en het verkrijgen van akten of onthoudingen:

- verkrijgen van teruggave of afgifte van roerende goederen (art. 883-886)
- verkrijgen van akten of onthoudingen (art. 887-893)
- afleggen van een wilsverklaring (art. 894-898)

De teruggave vindt plaats onder dwang en wordt door de gerechtsdeurwaarder ten uitvoer gebracht (art. 883 I: "*Wanneer de schuldenaar een lichamelijk roerend goed moet teruggeven of een bepaalde hoeveelheid lichamelijke roerende goederen, moeten deze door de gerechtsdeurwaarder worden weggenomen bij de schuldenaar en overhandigd aan de schuldeiser.*").

De beslagen op LICHAMELIJKE ROERENDE GOEDEREN

Professional E-blad

De teruggave betreft de volgende goederen:

- teruggave van een **lichamelijk goed** (art. 883 I);
- teruggave van een **bepaalde hoeveelheid lichamelijke goederen** (art. 883 I);
- teruggave van gronden of schepen (art. 885)
- teruggave van een **bepaalde hoeveelheid verhandelbare goederen of effecten** (art. 884, dat verwijst naar art. 883 I)

De teruggave kan eveneens uitgevoerd worden ten voordele van derden. Bijgevolg is het de **wegname van het goed**, en niet de **overhandiging** aan de schuldeiser dat de uitvoering van de teruggave kenmerkt.

Wanneer de voorwaarden voor gedwongen uitvoering vervuld zijn, kan de gerechtsdeurwaarder overgaan tot wegname van het goed en het overhandigen aan de schuldeiser.

Wanneer het te overhandigen goed niet wordt gevonden, moet er worden gehandeld volgens art. 883 II: *“De schuldenaar is gehouden, op verzoek van de schuldeiser, onder ede te verklaren dat hij niet in het bezit is van het goed en dat hij evenmin weet waar het goed zich bevindt.”*

• De afname van de verklaring onder ede

Een belangrijke taak van de gerechtsdeurwaarder bestaat uit de afname van verklaringen onder ede van schuldenaars over hun beslagbare goederen. Wanneer de verkoop van in beslag genomen goederen niet heeft volstaan om de schuldeiser volledig te voldoen, moet de schuldenaar, op vraag van de schuldeiser, een lijst voorleggen aan de gerechtsdeurwaarder van zijn bezittingen en deze inlichtingen onder ede verklaren.

Wanneer het uitvoerend beslag heeft plaats gevonden zonder resultaat, kan de schuldeiser de gerechtsdeurwaarder verzoeken deze verklaring onder ede af te nemen.

De procedure van de afname van de verklaring onder ede is geregeld in de wet die de verplichtingen van de schuldenaar uiteenzet. In het kader van deze procedure, is de schuldenaar verplicht **een lijst op te stellen van de goederen die deel uitmaken van zijn vermogen en de lijst voor te leggen**.

De beslagen op LICHAMELIJKE ROERENDE GOEDEREN

Professional E-blad

Hij moet onder meer de in art. 807 II genoemde handelingen vermelden:

« 2) de lijst met goederen die het vermogen uitmaken moet eveneens vermelden:

1. de vervreemdingen om niet door de schuldenaar aan een naaste gedaan in de loop van de twee laatste jaren voorafgaand aan de eerste datum vastgelegd voor de plechtige verklaring geldend als eed (art. 138 van de bepalingen over de insolabiliteit);

2. De verrichtingen om niet uitgevoerd gedurende de laatste vier jaren voorafgaand aan de datum vastgelegd door de schuldenaar voor de plechtige verklaring geldend als eed, voor zover deze verrichtingen niet gebaseerd waren op gebruikelijke gelegenheidsgeschenken van kleine waarde.

Goederen die, volgens art. 811 par. 1 nrs. 1, 2 duidelijk niet onderworpen zijn aan beslag, moeten niet worden opgenomen op de genoemde lijst, tenzij een beslag ter vervanging plaats vindt. »

De deurwaarder verbonden aan het kantongerecht in het rechtsgebied waar de schuldenaar zijn woonplaats heeft op het ogenblik van de toewijzing van de opdracht, of in afwezigheid van woonplaats, waar hij zijn verblijfplaats heeft (art. 899 I), is bevoegd de onder ede verklaring af te nemen.

De schuldeiser duidt aan de gerechtsdeurwaarder een datum aan voor de verklaring onder ede. Deze moet erover waken de schuldenaar op te roepen te verschijnen op de genoemde datum (art. 900 I 2).

Wat het afleggen van een verklaring onder ede betreft, moet erover gewaakt worden dat naast de algemene voorwaarden en bijzondere voorwaarden voor een uitvoerend beslag, ook de bijzondere voorwaarden voor een onder-ede-verklaring vervuld zijn.

Art. 807 verplicht de schuldenaar een lijst op te stellen van de goederen die deel uitmaken van zijn vermogen in vier situaties:

- 1. beslag heeft niet geleid tot volledige voldoening van de schuldeiser,
- 2. de schuldeiser voert op aannemelijke wijze aan dat hij geen volledige voldoening zal kunnen bekomen door het beslag,
- 3. de schuldenaar heeft de toegang geweigerd (art. 758),
- 4. de deurwaarder heeft de schuldenaar meerdere malen niet aangetroffen in zijn woonplaats hoewel hij, met een bericht van uitvoering, zijn bezoek ten minste twee weken op voorhand had aangekondigd - deze situatie geldt niet wanneer de schuldenaar zijn afwezigheid op afdoende wijze kan verantwoorden.

Art. 836 III voorziet eveneens een andere situatie in dewelke een onder-ede-verklaring vereist is: « (3) De schuldenaar is gehouden nuttige informatie te verschaffen aan de schuldeiser noodzakelijk voor de uitvoering van de schuldvordering en hem de vereiste documenten te overhandigen. Indien de schuldenaar deze informatie niet verschaft, is hij gehouden, op vraag van de schuldeiser, dit te akteren per proces-verbaal en deze vermelding te bevestigen door een verklaring onder ede. De schuldeiser kan de overhandiging van de documenten verkrijgen via de weg van het uitvoerend beslag.

De beslagen op LICHAMELIJKE ROERENDE GOEDEREN

Professional E-blad

Tot slot, zoals hierboven vermeld, art. 883 II « (2) Wanneer het terug te geven goed niet gevonden wordt, is de schuldenaar gehouden, op verzoek van de schuldeiser, onder ede te verklaren dat hij het goed niet in zijn bezit heeft en dat hij evenmin weet waar het goed zich bevindt.”

***

Wanneer de schuldenaar **niet verschijnt** om de verklaring onder ede af te leggen op de bepaalde datum of wanneer hij weigert hiertoe over te gaan zonder reden, moet de rechtbank, op verzoek (art. 901) een arrestatiebevel afleveren voor de uitvoering van deze verplichting. Dit bevel wordt niet ambtshalve uitgevaardigd. Het vereist een verzoek. Eenmaal dit arrestatiebevel uitgevaardigd, wordt de schuldenaar aangehouden door de gerechtsdeurwaarder (art. 909 I 1). De aanhouding kan niet langer duren dan zes maanden (art. 913).

- Mei 2012 -

Voor meer informatie, contacteer eje@europe-eje.eu

Het EJE-project werd gefinancierd door de Europese Commissie

Dit document verbindt alleen zijn auteur.

De Europese Commissie kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor enig gebruik dat wordt gemaakt van de hierin opgenomen informatie.

